No. 1854 Zaterdag 12 Juli 1919. 36ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabethsgasthuis.
DRUKKER. B. L BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; [illegible] ken regel meer 7½ cts.

Eerste Kamer.

Voorloopig Verslag van de Commissie van Rapporteurs over het ontwerp van wet tot vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1919.

Het afdeelingsonderzoek van dit ontwerp van wet heeft aanleiding gegeven tot de navolgende beschouwingen.

Algemeene beschouwingen.

§ 1. Vele leden wenschten zich aan te sluiten aan de hulde aan den afgetreden Gouverneur NUYENS in de andere Kamer gebracht wegens de bekwaamheid en onpartijdigheid, waarmede hij gedurende vele jaren in het belang der kolonie Curaçao is werkzaam geweest.

§ 2. Men erkende, dat de financieele toestand zich beter laat aanzien dan in Suriname. Ook al ging men [illegible] als de Minister, die aan benoodigdheid voor verlichting (artikelen 138 en 139 der begrooting) als uitgaven voor eens, een buitengewoon karakter schijnt te willen toekennen, dan mag toch veilig worden aangenomen, dat de middelen, wanneer de kolonie, mede door ontplooiïng van het bedrijf der Curaçaosche Petroleum-Maatschappij en de toeneming der scheepvaart, tot meerdere ontwikkeling komt — waarop, nu de wereldoorlog een einde nam, alle kans bestaat, — [illegible] op [illegible] gen.

In verband hiermede bracht men ook ter sprake de heffing van een havengeld in den een of anderen vorm. Al wilde men daarbij geenszins de voorzichtigheid uit het oog verliezen, de billijkheid tegenover andere gebiedsdeelen brengt mede, dat groote werken van openbaar nut betaald moeten worden door hen, die er gebruik van maken, althans dat zij, die er in de eerste plaats nut uit trekken, [illegible] bijdragen voor de instandhouding daarvan.

§ 3. Met het in de Memorie van Toelichting ontwikkelde beginsel omtrent de verdeeling in gewone en buitengewone uitgaven kon men zich vereenigen, mits dan ook voor laatstgenoemde uitgaven leeningen worden gesloten, en dit er niet toe leidt, dat [illegible] permanente werken zoo laag mogelijk worden gehouden.

Men was van oordeel, dat splitsing der begrooting voor de verschillende eilanden wenschelijk is, ten einde een beter overzicht van den toestand te kunnen verkrijgen, en ook met het oog op meer decentralisatie, die op den duur niet kan uitblijven.

§ 4. Wijziging van Regeeringsreglement werd door eenige leden wenschelijk geacht, o. a. om de samenstelling van den Kolonialen Raad te verbeteren en om aan de Bovenwindsche eilanden meer zeggingschap te geven. Een onderzoek naar de regelingen in de Engelsche Antillen en de werking daarvan zoude waardevolle gegevens kunnen verschaffen.

Op de samenvoeging der drie Bovenwindsche eilanden onder één gezaghebber en uitbreiding van de bevoegdheden der Raden van Politie, waarvoor het kiesrecht dient te worden uitgebreid, werd door deze leden nogmaals aangedrongen.

Gaarne vernam men het aantal kiezers en de uitgebrachte stemmen voor de Raden van Politie der eilanden gedurende de laatste jaren.

§ 5. Gevraagd werd, of gedurende den oorlog wel afdoende maatregelen werden genomen om de overdreven prijsverhooging voor levensmiddelen voor de arme bevolking te [illegible]ten.

De aanschaffing van een stoomboot voor het verkeer tusschen de verschillende eilanden zoude, naar de meening van eenige leden, veilig door eene leening met flinke aflossing kunnen worden gedekt. Dan behoefde men niet zijne toevlucht te nemen tot het koopen van een tweedehands schoener of het moest zijn dat deze ook voor andere doeleinden is te gebruiken.

Indien de grief juist is, dat de Regeering de voorkeur zoude geven aan Nederlanders voor het vervullen der betrekkingen van hoofdambtenaar, meenden enkele leden het protest (d. d. 24 October 1918) van talrijke ingezetenen van Curaçao te moeten steunen.

IIde AFDEELING.

Rechts- en politiewezen.

Op de wenschelijkheid werd gewezen van reorganisatie van de thans onvoldoende politiemacht door daaraan Europeanen toe te voegen. Alsdan zoude de militaire bezetting kunnen worden opgeheven en zouden de daarvoor noodige gelden kunnen worden [illegible] ter bevordering van de veiligheid [illegible] en goederen.

Door een lid [illegible]ting van een opvoedingsgesticht [illegible] waarloosde kinderen noodzakelijk geacht en werd gevraagd om de oprichting van eene tuchtschool ernstig te overwegen.

IVde AFDEELING.

Geldelijk beheer

[illegible] ten afstand te bouwen en in welk stadium verkeeren de plannen hieromtrent?

Welke stappen zijn gedaan tot wijziging van het contract met de Fransche Kabelmaatschappij en tot verlaging van de hooge seinkosten naar Nederland?

Art. 56, 57. Kan de werkingsfeer der Curaçaosche Bank niet worden uitgebreid of kan langs anderen weg het noodige landbouw- en industrieel-krediet worden verschaft?

Artikel 60. Strooboeden-vlechtnijverheid. Gevraagd werd, of het overleg met den nieuw benoemden Gouverneur omtrent het drijven van deze industrie op coöperatieven grondslag, waarvan sprake is in de Memorie van Antwoord (bladz. 4) op het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs uit de Tweede Kamer, reeds heeft plaats gehad.

Vde AFDEELING.

Eeredienst. Onderwijs.

Nogmaals werd op meer gelijkstelling tusschen Gouvernementshulp voor openbaar en die voor bijzonder onderwijs aangedrongen. Of is, zoo werd gevraagd, in deze bereids eene afdoende regeling getroffen?

Men vroeg, of het toenemen van het schoolverzuim op het eiland Curaçao en de vermindering van het aantal leerlingen op de lagere school op Bonaire, waarvan in de Koloniale verslagen werd melding gemaakt, nog erger verhouding hebben aangenomen.

Leedwezen werd door enkele leden er over uitgesproken, dat, volgens het medegedeelde in de Memorie van Toelichting (bladz. 7 o. a.), maatregelen ter bevordering van schoolbezoek, als het verstrekken van schoolvoeding en van kleeding, nog steeds worden uitgesteld.

VIde AFDEELING.

Landbouw.

Met genoegen werd vernomen, dat de betrekking van landbouwdeskundige niet alleen zal worden gehandhaafd, doch dat zelfs een tweede zal worden aangesteld, hoofdzakelijk in het belang der Bovenwindsche eilanden (art. 88).

Bestaan er nog steeds „paga-terra" contracten, waarop in de vergadering der Tweede Kamer van 14 November 1900 de aandacht werd gevestigd. (*Handelingen* Tweede Kamer, 1900 1901, bladz. 300, 2de kolom)?

De vraag werd gedaan, of van Gouvernementswege op de sisal-onderneming wel voldoende contrôle wordt uitgeoefend. Dient de bouw van een fabriek ter bewerking der sisal niet te worden overwogen?

Men vroeg, waaraan de sterke toeneming — een verschijnsel waarover men zich overigens verheugde — van het aantal runderen, geiten en schapen op Curaçao en Aruba tusschen 1915 en 1916 is toe te schrijven. (Zie Bijlage JJ van het Koloniaal Verslag 1917, bladz. 67.) Is strengere keuring der ingevoerde fokgeiten niet noodzakelijk te achten?

De struisvogelteelt, die een bron van groote welvaart kan worden, behoort naar sommiger meening door geldelijken steun der Regeering te worden bevorderd. Daarentegen zagen anderen de noodzakelijkheid van dit laatste niet in.

BONAIRE. Wordt de verdere ontginning op dit eiland met kracht te[illegible] wordt aan de divi-divi cultuur [illegible] besteed, door wieden van on[illegible] parasieten? Worden maatregelen genomen tot bevordering der geitenteelt en is de drinkwaterleiding, waarop werd aangedrongen, voorloopig ver[illegible] 1909) te Kralendijk tot stand gekomen?

VIIde AFDEELING.

Openbare Gezondheidsdienst.

Verbetering der woningtoestanden in sommige stadswijken is dringend noodig, wil men voor Curaçao een gezonde haven verkrijgen.

Bestrijding der geslachtsziekten door uitbreiding der poliklinieken en het nemen van de verschillende maatregelen, door Dr. DEN HOUTER in zijn rapport (1916) aanbevolen, mag, ook met het oog op het havenbezoek, niet langer achterwege blijven.

Met genoegen had men kennis genomen van de ontwerpverordening, waarbij het verspreiden van venerische ziekten strafbaar is gesteld. Een flink subsidie aan de Vereeniging tot bestrijding van geslachtsziekten zoude het nuttige werk dezer vereeniging krachtig in de hand werken.

Men vestigde de aandacht op het Jaarverslag 1917 van den Openbaren Gezondheidsdienst te Curaçao, waarin vele nuttige wenken worden gegeven tot bestrijding o. a. van typhus en tuberculose en afdoende verloskundige hulp dringend noodzakelijk wordt genoemd.

Ook worden aanbevolen een onderzoek naar de voedings-waarde der thans in gebruik zijnde levensmiddelen, verbetering van den reinigingdienst en vooral de verstrekking van gezond drinkwater. Men drong er op aan, dat een en ander werd ter hand genomen.

Het wordt door sommigen noodig geacht, hoewel lijkverbranding op Curaçao geoorloofd is, om de talrijke begraafplaatsen in de kom der gemeenten te sluiten en deze buiten de stad te brengen. (Zie de Amigoe di Curaçao, 14 Sept. 1918.)

ARUBA. Eene behoorlijke drinkwatervoorziening zouden ook op dit eiland den gezondheidstoestand aanzienlijk verbeteren.

ST. MARTIN. Kan men, nu de omvang van de wormziekte in Simsonbaai zulke ontzettende verhoudingen heeft aangenomen, rekenen op doortastende maatregelen totdat die kwaal aldaar geheel zal zijn uitgeroeid?

ST. EUSTATIUS. De onder de schoolkinderen veelvuldig voorkomende trachoomziekte behoort met alle kracht te worden bestreden.

SABA. Een deskundig onderzoek naar de gevolgen van familie-huwelijken op dit eiland ware wel gewenscht. De bevolking dient op de gevaren van dergelijke echtverbintenissen te worden gewezen.

VIIIste AFDEELING.

Openbare werken.

Art. 133, 134 BAGGERWERKEN. De post, uitgetrokken tot een bedrag van 100 000 gulden, voor de voortzetting van de verbetering van de haven van Curaçao kwam enkele leden te gering voor, daar op deze nog vele jaren kunnen verloopen alvorens deze werken, waarvoor veilig geleend mag worden, tot stand komen.

Nogmaals drongen zij aan, gelijk bij de behandeling vae de begrooting voor het dienstjaar 1918 (zie Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs uit deze Kamer, *Handelingen* Eerste Kamer, 1917/1918, bladz. 490), op eene onteigening ten algemeenen nutte van de terreinen aan genoemde haven. Voorts achtten zij voor eene behoorlijke exploitatie van de haven een sleepboot onmisbaar.

Verruiming van de bevaarbaarheid van het Schottegat door het wegrui[illegible]

Andere leden vereenigden zich met de zienswijze van den Minister, dat [illegible] mond, waardoor deze toegankelijk is [illegible] voor alle schepen, die het Panamakanaal kunnen bevaren, voor het oogenblik naar behooren tegemoet gekomen is aan den eisch om de haven van Willemstad geschikt te maken voor moderne eischen en dat het voorshands geraden is ter zake van den aanleg van kostbare haveninrichtingen van overheidswege eene afwachtende houding aan te nemen. Ditzelfde geldt ten aanzien van maatregelen, die genomen zouden moeten worden om de exploitatie van de haven in handen van de overheid over te brengen.

Nog werd opgemerkt, dat men, bij het beoordeelen van de rentabiliteit van nieuwe werken ten behoeve van de haven van Curaçao, niet mag verzuimen te bedenken, dat het eiland zelf geen achterland vormt van eenige beteekenis en dat de bloei van de haven dus geheel van vreemde factoren afhankelijk is.

ARUBA. Eene tweede haven voor groote schepen, zoo nabij Willemstad gelegen, achtte men — met den Minister — geenszins noodig. Verbetering van de haven op Aruba, met het oog op de zeilvaart, is echter wenschelijk. Enkele leden opperden het denkbeeld, dat voor dat werk wellicht eene prijsvraag kan worden uitgeschreven; anderen verklaarden daarvan geen heil te verwachten.

Vastgesteld den 12den Mei 1919.

DE WAAL MALEFIJT.
KRAUS.
FRANSSEN.
VAN DEN BERG.
VAN KOL.

Koloniale Raad.

Bij den Kolonialen Raad is ingediend: een ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitieve koloniale huishoudelijke begrooting van Curacao voor het dienstjaar 1919 te verhoogen.

Dit ontwerp wordt door den Gouverneur toegelicht als volgt:

Het komt ondergeteekende dringend noodig voor, dat voor het loopende dienstjaar eenige artikelen der begrooting worden verhoogd, waartoe hij Uwen Raad een ontwerp-verordening hierbij aanbiedt.

Ter verklaring van den vorm van het ontwerp zij aangeteekend, dat de definitieve begrooting voor 1919 reeds door de Staten-Generaal is aangenomen. Daarom wordt geen aanvullingsbegrooting van de voorloopige begrooting voor het loopende jaar, maar een z.g. wenschelijkheidsverordening ingediend, ten einde den Kolonialen Raad in de gelegenheid te stellen om zijn gevoelen over de voor te dragen verhoogingen te doen kennen.

Tot toelichting van de voorgestelde verhoogingen moge het volgende dienen.

Bouw van openbare school te Philipsburg te St. Martin (artikel 132 obis).

De openbare school te Philipsburg is ondergebracht in de oude hervormde kerk, waardoor alle klassen in één lokaal vereenigd zijn, een toestand waaraan zoo spoedig mogelijk een einde moet worden gemaakt.

Bovendien is besloten de zesklassige school om te zetten in een achtklassige. Het is onmogelijk gebleken het oude kerkgebouw zoodanig te verdeelen en te verbouwen, dat klasselokalen verkregen worden die aan de eischen voldoen, welke binnenkort aan alle schoolgebouwen in de kolonie gesteld zullen moeten worden, in verband met de hygiëne en aantal kinderen. Op grond van het voorenstaande is tot den bouw van een nieuw schoolgebouw besloten. De kosten daarvan bedragen f 47.760. Terrein behoeft niet te worden aangekocht, daar het schoolerf voldoende ruimte biedt. Uitstel van den bouw tot het volgende dienstjaar wordt daarom niet gewenscht geacht, omdat dan de zoo noodige uitbreiding tot acht leerjaren eerst in 1921 zou kunnen geschieden.

Bouw van een regenbak bij genoemde school (artikel o ter).

Waar het nieuwe schoolgebouw een grooten regenvang zal hebben, wordt het economisch geacht om, in verband met gebrek aan regenwater te Philipsburg, bij de school een regenbak van 100 M³ te bouwen, waarvan de kosten geraamd worden op f 3500.

Bouw van eene openbare school te Bottom ap Saba (artikel 132 s bis).

In de toelichting bij de nota van wijzigingen op de voorloopig vastgestelde begrooting voor 1920 is bij noot 5 o. a. het volgende gezegd:

„Bij de begrooting voor 1918 was een bedrag van f 12000 toegestaan voor den bouw van een schoolgebouw, op Saba. Tengevolge van de tijdsomstandigheden kon dit werk in 1918 niet worden uitgevoerd en bleef het toegestaan krediet ongebruikt. Bij nader inzien wordt het meer in het belang van de bevolking van genoemd eiland geacht, instede van een school te Bottom, twee scholen te bouwen, en wel een ietwat kleiner te Bottom en een te St. John's. De school te Bottom zal, met inbegrip van de kosten voor aankoop van terrein, ongeveer f 9000 kosten. De bouw daarvan zal nog in den loop van dit jaar plaats vinden."

Daar dit bedrag van f 9000, zijnde f 1000 voor aankoop van terrein, en f 8000 voor schoolbouw, niet op de begrooting voor 1919, zooals die door de Staten-Generaal is goedgekeurd, kon worden gebracht, [illegible] het thans aangevraagd om den [illegible] nog dit jaar te doen plaats[illegible]en, te meer omdat de huur[illegible]komst van het gebouw, wa[illegible] de school thans gevestigd is, [illegible] Augustus van dit jaar afloopt, [illegible] dan niet onnoodig behoeft [illegible] worden verlengd.

Schoolmeubelen, schoolbehoeften en kleine uit[illegible] (artikel 73 *a*).

Voor de eerste inrichting van bovengenoemde scholen wordt onderscheidenlijk f 1500 en f 1300 noodig geacht.

Nederland.

Een geweldige ommekeer is door de Gemeenteraadsverkiezingen welke dit jaar gehouden zijn, in de raadscolleges van ons land gebracht.

Nog nooit zijn bij een verkiezing zóózeer de verhoudingen gewijzigd, is er zulk een radicale omwenteling ingetreden.

Dit alles is een voor de hand liggend gevolg van het stelsel van evenredige vertegenwoordiging, dat dit jaar voor het eerst bij de raadsverkiezingen is toegepast.

Elke partij heeft daardoor in den raad het aantal zetels verkregen, waarop zij, naar evenredigheid van hare getalsterkte, recht had

Minderheden, die jarenlang onderdrukt waren, zijn daardoor tot erkenning gekomen.

Partijen die teerden op een van oudsher gevestigde machtspositie, zijn neergestort van de hoogte van haar grootheidswaan en tot onbeduidende minderheden vervallen.

Het meest typeerende verschijnsel, dat zich thans weer bij de raadsverkiezingen heeft geopenbaard, is de aftakeling van het eertijds grootmachtige liberalisme.

Die aftakeling is begonnen bij de Kamerverkiezingen van het vorig jaar en voortgezet bij de Statenverkiezingen van enkele maanden geleden.

Maar den nekslag heeft het liberalisme geleden bij de raadsverkiezingen van de afgeloopen maand, waardoor de vrijzinnigen onbarmhartig uitgestooten zijn uit de leidende positie, die zij tientallen jaren in hooghartige zelfbewustheid als „het eenig denkend deel der natie" hadden bezeten.

Zie den uitslag in een stad als Rotterdam, eertijds een bolwerk van de z.g. alleenvertegenwoordigers van het „intellect", vol liberale aanmatiging.

Van de 17 raadszetels welke zij bezette, heeft de heele vrijzinnigheid, in al haar schakeeringen, er slechts 5 (zegge vijf) kunnen behouden.

In Leiden bezetten Vrij liberalen, Unie liberalen en vrijz. democraten tot nu toe resp. 8, 4 en 4 zetels. Het aantal slonk tot 1, 1 en 2 De heele vrijzinnigheid bezet slechts 4 zetels meer en de socialisten kwamen van 0 op 9.

En in andere gemeenten is 't evenzoo.

Schier overal, door heel het land, in groote en kleine plaatsen, is aan de liberale overheersching door de [illegible]

Het beeld van onze gemeenteraden is een gansch andere geworden.

Niet meer het zoogenaamde „intellect" van de vrijzinnigheid is overheerschend, maar we zien in macht en aanzien sterk gegroeid, tegenover elkaar staan de socialistische en de christelijke partijen.

Door de evenredige vertegenwoordiging is de socialistische fractie in onze gemeenteraden aanmerkelijk versterkt, hier en daar, zooals te Wormerveer, zelfs tot een meerderheid gegroeid.

Maar ook de christelijke partijen, en niet het minst de katholieke, maakten een sterken voorsprong en we lasen zelfs van een gemeente (Nieuwkoop), waarin de katholieke partij, na 30 jaar lang in de minderheid te zijn geweest, thans de meerderheid der zetels bezet.

Dat nieuwe beeld der gemeenteraden, met zijn ontzaglijke versterking van het socialistisch element, wekt groote bezorgdheid voor de toekomst.

De buitensporige capriolen, in naam der democratie, hier en daar in socialistisch getinte gemeenten verricht, beloven weinig voor de toekomst. Dat moet uitloopen op een finantieel bankroet en op een zoodanige verzwaring van den belastingdruk op de burgerij, dat het in zoo'n socialistisch „eldorado" straks onhoudbaar wordt en wie eenigzins kan de wijk zal nemen naar een gemeente, waar nog een z.g. „burgerlijk" bewind heerscht.

En de mindere klassen, de arbeiders, die zich niet zoo gemakkelijk verplaatsen, worden dan het kind van de rekening.

't Is bij de debatten over uitkeeringen aan burgerwachten en voorzieningen ten aanzien van vuurwapenen in de Tweede Kamer een herrie van je-welste geweest.

Dank zij de ongelooflijke brutaliteit van de S. D. A. P.-ërs en van de Communisten.

Troelstra vond de oprichting van burgerwachten niet noodzakelijk. Het wapenen van een deel des volks tegen een ander deel moet een ernstigen grond hebben, betoogde hij,— en die grond was volgens Troelstra niet aanwezig; men kan thans weten, welke positie de S. D. A. P. tegen de mogelijke gebeurtenissen inneemt (toen Troelstra dit zelde werd er hartelijk gelachen); op het Congres te Arnhem is tot geen enkele revolutionnaire actie besloten; niettemin zit er voorzeker „een element van onzekerheid" in de (S. D. A.)-partij! Dàt zei Troelstra.

En toonde zich alsoo voor den zóóveelsten keer de onbetrouwbare Janus.

En Wijnkoop — natuurlijk nóg brutaler, maar minder draaierig — eischte van de Regeering dat zij haar „geweld" zou afschaffen — hoewel hij 'n oogenblikje later doodleuk verklaarde: „We zullen voortgaan met de prediking van de revolutie",— en heewel hij tevoren voorspelde, dat de Regeering haar „geweld" niet zal afschaffen, omdat zij weet, dat haar „orde" als dan ondersteboven zal gaan!

Zoo durven, aldus „Ons Blad," socialisten en communisten van de Regeering vergen, dat zij zich weerloos zal stellen tegenover de revolucionnaire benden, die — volgens de voorspelling van socialisten en communisten zelf — de Regeering zullen omverwerpen, zoo gauw de Regeering maar weerloos genoeg is!

De revolutionnaire sprekers hebben met hun geraaskal een krachtig pleidooi gehouden vóór oprichting en instandhouding en bekostiging van burgerwachten en vóór voorzichtige voorzieningen ten aanzien van vuurwapenen.

Een krachtiger pleidooi dan de sprekers van rechts hadden kunnen houden.

Terecht strafte de Minister den Janus Troelstra af, door te zeggen, dat Troelstra zelf „het levend antwoord" is op de vraag, of burgerwachten in Nederland in de huidige omstandigheden noodzakelijk zijn.

Terecht kreeg Wijnkoop van den Minister te hooren, dat een eventueel „geweld', van de regeering gerechtvaardigd zou wezen tegenover een partij, die gewelddadige revolutie blijft prediken.

Ongelooflijk brutaal treden de revolutionnaire heeren in de Kamer op.

Doch zij vinden tegenover zich een regeering, die voor geen enkele brutaliteit vervaard is, — en die in die brutaliteit slechts een motief ziet om vóórt te gaan met het nemen van goede, doortastende maatregelen tegen de brutaal gepropageerde revolutie.

Met de scheepvaart valt nog wel geld te verdienen. Een bewijs hiervan is te vinden in de jongste jaarbalans van de stoomvaartmaatschappij „*Nederland*". Deze werkte met een kapitaal van 25 millioen, waarvan in 1917 19 millioen uitstond. Deze maatschappij heeft in de eerste jaren van haar bestaan weer [illegible] maakt. Van 1871 tot 1894 stond het dividend vijfmaal op nul, eenmaal op 2½ % en het stond nooit boven de 10 %. Tot 1915 varieerde de winst tusschen 6% en 10 %. Maar in 1916 was de 15 % al bereikt. In het jaarverslag van dit jaar klaagt de directie: „De in Maart door de Volksvertegenwoordiging aangenomen „Schepenuitvoerwet" ontnam ons feitelijk de vrije beschikking over onze schepen."

Evenwel nochtans en desalniettemin wist de directie het hoofd boven water te houden en maakte in 1918 een winstje van 50 millioen!

Om dit plokje te bergen en om de aandeelhouders niet te overstelpen met geld werd het dividend op 30 pCt. gebracht. De rest van de winst werd op geniale manier verdeeld, met en zonder de statutaire voorschriften. Zelfs werd nog een post uitgetrokken voor sociale doeleinden van 8 ton. Maar dat er ook voor het personeel gezorgd werd blijkt uit de 3½ millioen gulden, die aan tantièmes zijn uitgetrokken voor de daarop rechthebbenden, waarbij zelfs de geringste kantoorjongen met een flinken buidel den zomer kan trotseeren.

Het zij den werkers van harte gegund. Maar men moet niet zeggen, dat Nederland heelemaal een land van ellende is. Van het water is nog iets te halen.

Met dit al blijkt, dat, nu de winst niet het gevolg is van de geringe loonen, de vrachten te hoog zijn geweest. En dus hebben de passagiers en verbruikers der scheepts goederen den ongehoorden voorspoed van aandeelhouders en arbeiders betaald. Ze krijgen er geen cent van terug!

Gesneuvelde Nederlanders.

Veertienhonderd Nederlandsche vrijwilligers hebben zich bij het uitbreken van den oorlog in het Vreemdelingenligioen van het Fransche leger geëngageerd. Elfhonderd zijn gedood.

VREDE.

De behandeling van Italië op de Conferentie, de ontevredenheid des volks over den uitslag en het behaalde resultaat, de slechte levensmiddelentoestand, die in verschillende steden tot hongeropstootjes aanleiding heeft gegeven, zijn oorzaak dat er in het zonnige Zuiderland een anti-geallieërde stemming heerscht en men zich weer keert tot den ouden bondgenoot Duitschland, voor wiens harde lot sommige bladen zelfs medelijdende woorden over hebben. De partij van Giolitti, 'n pro-German en leider van de partij, welke het behoud van den Driebond steun de vóór Italiën oorlog toog, groeit in macht en invloed aan. Minister-president Nitti zit „onder de plak" van genoemen staatsman, maakt niet alleen een buiging voor Parijs, maar ook naar Berlijn, hopend spoedig weer de oude commerciëele betrekkingen te kunnen aanknoopen. Zondert men den Minister van Marine en Sonnino uit, dan is het geheele nieuwe kabinet met Giolitti bevriend.

In Duitschland, dat vrienden noodig heeft, zal men deze zwenking van den bondsbreker zich niet ongaarne zien, in de hoop spoedig aldaar een flink afzetgebied van producten te bezitten; want een nieuw-opleven van den uitvoerhandel beslist ten slotte over Duitschland's „to be or not to be". Steenkolen en ijzer zal het echter niet zooveel meer kunnen leveren, aangezien de steenkolenproductie zal slinken van 195 miljard ton tot 78 miljard wegens de gedwongen afgifte van het Saargebied en de opgelegde levering aan Frankrijk, waardoor respectievelijk 60 en 43 miljard uit Duitsche handen geraken. Wat de ijzerproductie aangaat, het nu Fransch geworden deel van Lotharingen leverde jaarlijks 21 miljoen ton erts. Frankrijk staat thans aan de spits van de ijzeruitvoerders met een bedrag van 35 miljoen, terwijl zijn nabuur als groot-producent is uitgeschakeld.

Al deze ontdekkingen, de verassingen van het vredestractaat, zal Duitschland, zij het ook tandenknarsend dragen, doch over één punt van het verdrag, n.l. over de uitlevering van den ex-Keizer, is men slecht te spreken. Van alle kanten komt men met protesten tegen dit wreed verzoek om den man, wiens schuld nog niet eens is vastgesteld door onpartijdige rechters, (wel door de Entente) aan zijn vijanden over te leveren. Uit Zürich werd bericht, dat de officieren van den Duitschen Generalen Staf, die thans hun ontslag hebben ingediend, dit willen terugnemen, wanneer de Duitsche Regeering den ex-Keizer niet uitlevert. Veldmaarschalk von Hindenburg heeft aan Maarschalk Foch een brief geschreven, inhoudend het verzoek, of de Fransche generaal tusschenbeide wil komen en de ex-Keizer ven te verschijnen; op nobele wijze biedt ook de grijze militair zich zelven aan in plaats van zijn vroegeren [illegible] zou men opmaken, dat in Duitschland toch werkelijk de vrees heerscht, dat de Entente aan haar eisch tot uitlevering kracht bij zal zetten Het gerechtshof is ook al benoemd, het proces moet in den herfst plaats grijpen, althans volgens niet-officieele berichten.

Of Holland Wilhelm von Hohenzollern en diens zoon zal uitleveren staat ook nog te bezien. Een menigte juristen uit alle landen van Europa heeft zich met de borst op de studie van het vraagstuk toegelegd, of men Holland *kán* verplichten. Het resultaat was, dat velen, ook Fransche en Engelsche, tot een ontkennend antwoord kwamen. Vooreerst, aldus redeneert men, valt de ex-keizer niet onder de categorie van „uitleverbare misdadigers", zoodat alleen een nieuwe wet, door de 2e Kamer aan te nemen, deze categorie zou kunnen verbreeden. Maar Holland heeft geen reden dit te doen. Als lid van den Volkerenbond zou het kunnen uitleveren, doch de plicht is in dat geval ook nog niet duidelijk bewezen. Bovendien kan een gerechtshof, ingesteld ná een gepleegd misdrijf, dit euvel niet berechten, wordt gezegd. Moeilijkheden te over, gelijk men ziet.

Wij gelooven dan ook nog niet het bericht van den Associated Press, uit Londen afgezonden, dat van Holland de verzekering tot uitlevering ontvangen was bij het Ministerie van Buitenlandsche Zaken aldaar en dat de ex-keizer zelf er geen bezwaar tegen maakte. Neen, hij gaat zelfs graag!!

Gedurende den tijd, die aan de ratificatie van het vredesverdrag door de verschillende landen voorafgaat, blijft de Europeesche pers vooral haar oordeel, dat een veroordeeling is, over het tractaat uitspreken. En het is opmerkelijk, hoe verschillende Fransche en Engelsche bladen hun regeeringen aanvallen wegens den geest van onverzoenlijkheid, die deze „vredes"bul uitademt. Zoo spreekt de „Humanité", die bij Wilsons vertrek al diens mislukkingen opnoemt, over den „onhoudbaren toestand", waarin hij Frankrijk achterlaat. „Morgen", aldus het blad, is er méér gevaar voor ons land dan heden wegens het optreden van Clemenceau." En de Engelsche „Observer" slaat spijkers met koppen wanneer hij zegt dat Clemenceau den Bismarck van '71 heeft overtroefd, dat het militairisme van Frankrijk bezig is zijn eigen graf te graven, gelijk het oude Pruisische ook heeft gedaan. Wil het tractaat blijven bestaan, aldus het blad, dan moet het herzien worden. De geallieerden hebben hun overwinning te hoog gekapitaliseerd en te Versailles was de Entente de physieke, doch Duitschland de moreele overwinnaar; de handelwijze der Entente deed de sympathie der rechtgeaarde neutralen naar Duitschland overslaan.

Wilson is in Amerika terug, doch of hij zijn rondreis zal aanvangen om overal spreekbeurten te vervullen, is nog niet zeker; zijn familie heeft het hem afgeraden. Verschillende Amerikaansche bladen zijn zeer ontevreden over zijn gedrag in Europa; vele willen nog niet van een Volkerenbond hooren, andere zien met een kwaad oog naar het beloofde verbond met Frankrijk, waardoor Amerika's handen niet vrij blijven; weer andere klagen, dat de voornaamste maatregelen uit het vredestractaat zijn geweerd, dat de lange boetetermijn van Duitschland zeer onpractisch is. Nu dit laatste is nog zoo onwaar niet. Op het besluit tot onderteekenen en ratifiëeren (wat dezer dagen plaats heeft) kan te Weimar zeer goed het denkbeeld geïnfluenceerd hebben, dat de tijd een goede bondgenoot is, die door algeheele verandering der omstandigheden aan Duitschland de kans geeft van zijn zware verplichtingen te worden ontheven.

Een voorstel van de Fransche Kamer om de censuur af te schaffen en den staat van beleg op te heffen, is verworpen met 256 tegen 202 stemmen. Pichon verklaarde, dat dit eerst na de algemeene ratificatie zal geschieden.

In Oost Galicië is het volop strijd. De Polen hebben de Ukraniërs aangevallen. Ukranië moet [illegible] aan Duitschland [illegible] betalen.

Berichten uit de Kolonie.

Hoog Bezoek.

Vorig week Woensdag bezocht Gouverneur O. L. HELFRICH de Openbare en bijzondere scholen van Pietermaai benevens de meisjesscholen van het St. Martinusgesticht. Deze week Woensdag zette zijn Hoog [illegible] voort en bezocht zijn Exc. de overige scholen aan de Overzijde, de St. Vincentiusschool, het St. Thomas College en de nieuwe school van San Matheuw. Bij beide bezoeken was ZExc. vergezeld van zijn militairen adjudant DE VRIES en den Inspecteur van het onderwijs de Heer H. MEERDINK.

***

Gesteren morgen bezocht de Gouverneur, vergezeld van zijn militairen adjudant en Dr. Waterman het St. Elisabeths Gasthuis, het Militaire Hospitaal, Zaquito, Montecristo, het Sanatorium en de Polikliniek op Scharloo.

Verdronken.

Een man, die reeds jaren lang zich aan misbruik van sterken drank te buiten ging en sinds vorig jaar aan verstandsverbijstering leed, toen hij meermalen pogingen aanwendde om zich den hals af te snijden, gelukte het dé vorige week aan de aandacht van zijn bewakers te ontsnappen en zich in het 2e. district in een put te verdrinken.

Zeemanshuis.

Hedenmiddag ten vier uur wordt het *Zeemanshuis* aan de Scharlooweg bij het begin der tramlijn officiëel geopend.

Koninklijk Besluit.

De kapt. luit. ter zee *B. Schreuders* is benoemd tot kapt. ter zee.

— Aan den reserve kapitein L. Lens van het 10 Reg. inf. is vergunning verleend tot 1 Juli 1920 in West-Indie te verblijven.

Van Curaçao.

— In het 29 Mei ll. verschenen nummer van *Het Koloniale Weekblad*, Orgaan der Vereeniging *Oost en West* den Haag, leest men het volgende:

— *De Spreien aangekomen.* — Onlangs heeft H. M. de Koningin Moeder eindelijk de reeds zoo lang geleden door *Boeatan*'s tusschenkomst uit Curaçao bestelde drie spreien ontvangen.

Het borduurwerk met open steken (fils tirés) afgewisseld, is keurig uitgevoerd en het geheel mag dan ook in alle opzichten de goedkeuring van hare Majesteit wegdragen. De dames-werksters Arnoldina H. Lauffer en Margot Pieterss, S. C. C. A. Wuister en Lelia Capriles, hebben allen eer van haar kunstarbeid. Eerlang zal één dezer spreien in *Boeatan* ten toon worden gesteld, opdat ook het publiek het Curaçaosch borduurwerk kan waardeeren, hetgeen naar wij durven hopen tot meerdere bestellingen zal leiden.

Misdaad.

Zaterdagmorgen werd aan het strand te Pietermaai het lijkje gevonden van een pasgeboren kind. Nog den zelfden morgen gelukte het de Politie de moeder van het kind op te sporen. Bij de lijkschouwing in het St Elisabeths Gasthuis bekende de moeder, dat het haar kind was, doch weigerde overigens verdere verklaring af te leggen omtrent de motieven voor haar misdaad en ook hoe het kwam dat de rechterarm aan het lijkje ontbrak. De vrouw van Aruba geboortig en hier in de stad in dienst, is voorloopig ter verpleging in het Gasthuis achtergebleven.

St. Domingo.

Dezer dagen werd de Apostolisch Vicaris Mgr. M. G. VUYLSTEKE verrast door een gift van 157 dollars onder de Curaçaoënaars te Santo Domingo gecollecteerd voor de nieuwe kerk van de H. Familie op San Matheuw.

Hr. Ms. Zeeland.

Zaterdag morgen keerde de Nederlandsche Oorlogsbodem *Zeeland* van zijn rondreis door de Caraïbische zee terug in onze haven.

De Itasca.

Zaterdag tegen het middaguur viel in deze haven binnen de Amerikaansche kustwachter *Itasca* komende van St. Thomas [illegible] provisie [illegible] te nemen en [illegible] hier te vertoeven. Daar evenwel de oorlogswet hier nog niet is opgeheven, mocht de boot hier niet langer dan 24 uur verblijven en vertrok hij reeds weer Zondag.

Draadlooze telephoon.

Vorige week Zaterdag had ons draadloos krachtstation van DANIEL een nieuw en heel eigenaardig succes te boeken.

Voor het eerst werd een draadloos gesprek opgevangen. Hoewel nog niet duidelijk alle woorden konden worden afgeluisterd, was toch de verrassing buitengewoon groot, dat een gesprek [illegible] door het luchtruim [illegible] kon worden opgevangen.

Officiëele berichten.

Aan den tijd. kommies [illegible] klasse alhier J. S. J. [illegible] is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Aan de hoofdvlechtster aan den cursus voor volwassenen te Nikiboko op Bonaire P. Visser is tot herstel van gezondheid twee weken verlof verleend.

Aan den heer J. F. Quast is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als Secretaris van den Raad van Beroep voor de Inkomstenbelasting in deze kolonie, en in diens plaats is benoemd de heer P. L. Gorsira.

De [illegible] bij de D. T. F. A. Labega, [illegible] en W. A. Conner zijn overgeplaatst: [illegible] van Curaçao naar Bonaire, Arends van Bonaire naar Aruba, en Conner van Aruba naar Curaçao.

Aan den R. K. Geestelijke van den [illegible] A. G. Ellis is tot verder herstel van gezondheid drie maanden verlofsverlenging verleend.

Aan den schrijver bij het Departement van O. W. A. G. van der Gen is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Officiëele berichten.

Aan den heer J. F. Haayen, Gouvernements-Secretaris en Ambtenaar van den Burgerlijken Stand alhier, is tot herstel van gezondheid drie maanden verlof verleend.

De heer H. J. T. Boomgaart is eervol ontheven van de verdere waarneming van het ambt van Administrateur van financiën in deze kolonie, en tijdelijk belast met de waarneming der betrekkingen van Gouvernements-Secretaris en Ambtenaar van den Burgerlijken Stand alhier.

De heer A. B. J. Prakken, Inspecteur der invoerrechten en [illegible] te Rotterdam, met verlof, is belast met de waarneming van de betrekking van Administrateur van financiën in de kolonie Curaçao.

Aan den tijdelijken derden kommies tweede Klasse alhier J. A. E. vertes, is om gewichtige redenen een maand verlof verleend.

Aan Mevr. A. P. Ferre-Diesel, geb. Beaujon, tijd. onderwijzeres 4de klasse aan de fröbelklasse der Wilhelminaschool alhier, is op haar verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

West-Indische Gids.

Het eerste nummer van den West-Indischen Gids heeft het licht gezien. Het dient zich in eenvoudig doch behoorlijk uiterlijk bij de lezers aan en innerlijk bevat het voldoende bewijs, dat een dergelijk tijdschrift reden van bestaan heeft.

Dit wordt ook betoogd in het inleidend woord van de redactie door den voorzitter der Tweede Kamer mr. D. Fock, oud-gouverneur van Suriname onderteekend. We halen er uit aan:

„Men hoort zoo vaak zeggen, dat van de West-Indische kolonies toch niets te maken is en dat het dus vergeefsche moeite zou zijn voor die kolonies te werken; tijd en geld zouden beter kunnen worden besteed dan voor Suriname en Curaçao. Maar dit is onjuist, en zulke gezegden kunnen het best wederlegd worden, door de koloniën en haar bevolking bij het Nederlandsche volk bekend te maken.

„Hoe kan de aandacht op de koloniën worden gevestigd, tevens belangstelling voor die koloniën worden gewekt? Eene bespreking van de koloniën, van haar bevolking en van de vraagstukken, welke op de koloniën betrekking hebben kan daartoe bijdragen. Zonden nu zij, die de koloniën kennen en die de koloniale vraagstukken hebben bestudeerd, niet bereid zijn hun kennis en hun studie [illegible] te doen strekken? [illegible] overtuigd dat wij niet te vergeefs een beroep doen op de deskundigen, die met ons gaarne zouden zien, dat de koloniën onder het Opperbestuur van Nederland tot bloei en welvaart konden worden gebracht. Wij houden ons dus verzekerd [illegible] medewerking [illegible] tijdschrift niet zal ontbreken."

Van harte hopen wij, dat de redactie — met den heer Fock hebben daarin zitting de heeren dr. H. D. Benjamins, prof. dr. J. Boeke en C. A. J. Struycken de Roysancour, van wie laatstgenoemde het dagelijksch beheer op zich heeft genomen — in [illegible] teleurgesteld zal worden.

Behalve het inleidend woord [illegible] deze aflevering een beschouwing van den heer H. van Kol over de Ko[illegible], een artikel van mr. dr. [illegible] directeur der Surinaam [illegible] het B[illegible]cultuurrecht voor Surinam[illegible] beschrijving van het la[illegible] van Suriname, van [illegible] van dr. H. van Capelle, een studie van den heer W. R. Menkman over de handelsbeteekenis van onze West, in 't bijzonder wat de toe[illegible] het adres, van de Nederlandsche Anthropologische Vereeniging aan den minister van koloniën zond in zake een bevolkingsregister voor de Boschnegers en Indianen.

Verder zijn in deze aflevering opgenomen de rubrieken: Uit de Pers, Bibliografie en Mededeelingen.

Het tijdschrift verschijnt bij de Algemeene Uitgeversmaatschappij, die niet minder dan de redactie waardeering verdient voor [illegible] om West-Indië [illegible] het [illegible] te brengen.

Jaarbeurs.

Blijkens achterstaande advertentie wordt Curaçao uitgenoodigd tot deelname [illegible] beeten verder [illegible] aan te dringen. Hoe meer Curaçao in den vreemde bekend wordt, des te beter.

Maar tegelijkertijd zal het toch goed zijn ook aan de IVe Jaarbeurs te Utrecht deel te nemen. [illegible] naar Utrecht [illegible] voor de eerste drie jaarbeursen aldaar gehouden.

Laten wij evenzeer zorgen ook dáár een goede figuur te slaan. Deze vierde jaarbeurs te Utrecht [illegible] van 28 Fe-

Receptie.

Naar wij vernemen was de eerste Receptie Woensdag avond ten Gouvernementshuize zeer druk bezocht en heerschte er onder de talrijke dames en heeren een zeer aangename en levendige stemming, en keerden allen hoogst voldaan huiswaarts.

Vertrek van gezaghebber G. S. v. Grol van St. Eustatius.

Bijna 17 lange jaren heeft gezaghebber van Grol St. Eustatius bestuurd.

Hoe hij in al die jaren met een bewonderenswaardige volharding gezwoegd heeft voor zijn eiland, dag in dag uit, is verre van grootspraak, is aan iedereen in onze kolonie bekend.

Nooit verloor hij den moed, niets was hem te veel, steeds zocht hij nieuwe wegen om zijn volk vooruit te brengen, ondanks vaak veler deloyale tegenwerking.

En succes heeft gehad zijn taaie, stoere arbeid.

Wie St. Eustatius gekend heeft bij van Grol's komst, en nu bij zijn heengaan, zal zulke volmondig moeten erkennen.

De kleine zwarte luyden, voor welker billijke rechten hij steeds onvervaard in 't krijt trad, sullen hem vooral terdege missen.

Ook door zijn hoogstaand moreel leven, te midden van zooveel corruptie, zoowel bij de blanke als de gekleurde Eustatiaansche bevolking, is hij steeds een nobel, waardig voorbeeld geweest.

Moge aan gezaghebber van Grol, Ridder van Oranje-Nassau, juist dezer dagen tot een eervolle betrekking benoemd bij ons ministerie van Koloniën, nog vele gelukkige jaren met zijn geachte familie in 't hun [illegible] moederland beschoren zijn.

PROGRAMMA

VAN HET

VREDESFEEST.

1. Zoodra het Gouvernement officieel in kennis is gesteld, dat de Vrede [illegible] zullen over de geheele stad [illegible] worden.

2. Denzelfden [illegible] zal een *taptoe* en optocht met [illegible] fakkellicht plaats vinden.

Deze optocht trekt uit van het *Fort* door de voornaamste straten der stad.

3. Den volgenden dag ten 7 uur een Plechtige Hoogdienst met *Te Deum* in de Kathedrale Kerk van St Anna te Otrabanda om God te bedanken [illegible] Vrede.

Tevens zal er ook een Godsdienstige plechtigheid plaatsvinden op denzelfden dag in de Protestantsche Kerk en den daarop volgenden Zaterdag in de beide synagoges: *Mikve Israël"* en *„Emanuel."*

5. Na afloop der *Te Deum* houdt de Feestcommissie receptie in de [illegible] van het *Hotel Americano*, [illegible] alle genoodigden verzocht worden tegenwoordig te zijn.

6. Ten één uur 's middags zal er in de *Salon Habana* bedeeling zijn der armen.

7. Ten 4 uur 's namiddags komt de Feest-Commissie bijeen in het *Militair Tehuis* en houdt van daaruit een [illegible] per auto door de stad en begeeft zich daarna ten Gouvernementspaleize om den Hoog Ed. Gestr. Heer Gouverneur geluk te wenschen en tevens een artistiek Vredevaandel aan te bieden.

Ten 5 uur 's avonds muziekuitvoering in de kiosk aan den Waterkant Otrabanda, waarna gratis-Bioscoopvoorstelling, in de *Salon Habana.*

N. B. Kooplieden en Corporaties van ons eiland worden verzocht op den dag der feestviering hun winkels enz te sluiten, en zoodra bij bericht van den Vrede de klokken beginnen te luiden, de vlaggen te hijschen van huizen en vaartuigen, opdat de straten een werkelijk feestelijk aanzien hebben.

De Feestcommissie verzoekt een ieder bijzonder aan No. 7 van dit programma hetzij per auto of te voet te willen deelnemen, op dat dit bezoek aan den Landvoogd een grootsche demonstratie worde van liefde en aanhankelijkheid aan den Vertegenwoordiger van Hare Majesteit de Koningin.

De Feestcommissie.

Antonio J. Pypers President

Emilio Maduro, Vice president

David Cardoze Mzn. Secretario

J. A. Jansen Thesaurier

C. Jacobo Prins lid.

Scheepsberichten.

(OFFICIEEL).

Gedurende de maand Juni zijn

Binnengekomen. VAN		Uitgezeild. NAAR	
Aruba	12	Aruba	17
Barbados	1	Barbados	1
Bonaire	27	Bonaire	28
Bovenw Eilanden	2	Cien Fuegos	2
Cuba	2	Cuba	2
Guanta	1	La Guayra	4
La Guayra	8	La Vela de Coro	26
La Vela de Coro	18	Maracaibo	15
Maracaibo	21	Martinique	1
Martinique	1	Pampatar	1
Pto Cabello	8	Pto Cabello	8
Pto Colombia	2	Pto Columbia	8
Pto. Rico	2	Pto Rico	1
Sto Domingo	2	Sanchez	1
Trinidad	1	Sto Domingo	2
totaal	104	totaal	101

Dankbetuiging.

De ondergeteekende [illegible] delijk dank toe aan de ingezetenen van de Oranjestad op Aruba die zoo welwillend waren iets bij te dragen ten bate van de Ned. Vereeniging „Ons Leger" [illegible] ƒ 33,50 heeft opgebracht, welk bedrag aan den Secr. Pen. dier Ver. de heer J. van de Wall te R'dam is overgemaakt.

Aruba 9 Juli 1919.

[illegible]

Voelbalwedstrijd.

Morgen zal er een match gehouden worden om 4½ p. m. op het terrein „Mondo Nobo" tusschen de elftallen van H. M. Zeeland" en „R. K. V. Blue Clippers"

Het publiek wordt vriendelijk uitgenoodigd de wedstrijd wel te willen bijwonen.

Het bestuur.

Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand Mei 1919.

	Geboorten. M. gesl.	Vr. gesl.	in echt	b. echt	Overleden M. g.	Vr. g.	Aangegeven Levenl. in echt	b. echt	H.
Stadsdistrict	20	14	17	17	20	24	1	1	5
2e. district	8	8	12	4	2	0	0	1	2
3e. district	10	8	10	8	2	2	0	1	1
4e. district	1	3	2	2	0	2	0	1	0
5e. district	5	8	11	2	0	2	0	0	0
Totaal.	44	36	52	28	24	30	1	4	8

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Juni 1919 aandeden met vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		Inhoud in M³.			Inhoud in M³.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Juni.	[illegible]	16,522	15,253	32	172,304	108,596
Vorige maanden	566	[illegible]	77,045	142	779,763	486,084.
Totaal.	670	100,965	[illegible]	174	952,067	594,680

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Movimiento Marítimo

Di 1 di Juli te 16 di Juli.

VAPOR	CAPTAN	JEGADA	DI	SALIDA	PA
Merida	Johansen	2 Juli	Maracaibo	3 Juli	Maracaibo
Pd Nederlanden	Boer	3	Haiti	5	Haiti
Merida	Morris	3	Maracaibo	4	New York
Zulia	Moorhuosse	3	La Guayra	5	La Guayra
Adonis	Pater	4	Haiti	6	St Domingo
Manate	Mujica	5	Pto Padre	7	Pto Padre
Zeeland	Schreuder	5	Bonaire	15	Bermudr
Benefactor	Sandiford	5	St Thomas	5	Pto Calombia
Itasca	Reed	9	Pto Cabello	6	Colon
Merida	Morris	9	La Guaira	10	Maracaibo
Philadelphia	Goodman	10	New York	10	La Guayra
Zulia	Moorhuosse	10	Maracaibo	10	New York
Willem I	de Bruim	11	Haiti	13	Haiti
Philadelphia	Goodman	16	Pto cabello	16	New York
Merida	Morris	16	Maracaibo	17	Maracaibo
Jan y Nassau	de Graaf	11	St Vincent	14	La Guayra
Samson	Sulbana	12	Pto Cabello	12	Maracaibo
Willemstad	Romero	12	Pto Cabello	12	Maracaibo

BARCOS	JEGADA	DI	BARCOS	SALIDA	PA
Meteor H	1 Juli	Maracaibo	*Calota*	2 Juli	Barbados
Maria	1	Martinique	*Mata Libano*	3	Bonaire
Carlota	3	Bonaire	*Maria*	3	Maracaibo
Silfide	3	Aruba	*Rita Otilia*	3	La Vela
Clara	3	Maracaibo	*Juanita*	3	St Domingo
Lelia	4	Aruba	*Silfede*	3	Barbados
Amadeo	4	Aruba	*Hollandia*	4	Pto Cabello
Themis	4	Carupano	*Meteor*	5	Maracaibo
Pluma de Oro	4	La Vela	*Julia Isabel*	5	Cuba
Maria Leoncita	5	P Colombia	*Maria Leoncira*	5	Aruba
Viuda Alegre	6	Aruba	*Virginia*	7	La Vela
Lelia	7	Bonaire	*Julia Amelia*	7	La Vela
Frieda	8	Maracaibo	*Amadeo*	4	Aruba
Maria D	8	Pto Plata	*Maria H*	8	Bonaire
Rufina	8	Pto Cabello	*Themis*	9	Maracaibo
Comercio	9	Maracaibo	*Meteor A*	9	Pto Cabello
Mery Lenis	9	Port	*Pluma de Oro*	9	La Vela
Refugio	10	Aruba	*Rufina*	9	Aruba
El Paso	10	Rio Hacha	*Clara*	10	Maracaibo
Virginia	10	La Vela	*La Providencia*	11	La Vela
La Providencia	10	La Vela	*Albertina*	11	Cuba
Lelia	10	Aruba	*Refugio*	11	Aruba
Segunda Maria	10	Rio Hacha	*Lelia*	11	Bonaire
Zurrah	11	St Eustatius			
Brandhof	11	Rio Hacha			

Buitenland.

— Een geregeld postverkeer door de lucht tusschen Brunswijk en Berlijn is Zondag 22 Mei geopend.

— De gezantschapspost te Parijs is aangeboden aan Jhr. Dr. J. Loudon, oudminister van Buitenlandsche Zaken. Jhr. Loudon heeft de benoeming aanvaard.

— In een der zalen van het paleis Bourbon zal volgens een eenstemmig besluit der Fransche kamer, een borstbeeld van den bekenden Katholieken Franschen socioloog Albert de Mun geplaatst worden.

— President Wilson heeft zich in een boodschap, welke hij aan het Congres der Ver. Staten versond o. a. voor invoering van Vrouwenkiesrecht verklaard.

— De Fransche Kamer heeft met 344 tegen 97 stemmen besloten dat voortaan in Frankrijk en Algerië de vrouwen het kiesrecht zullen hebben en verkiesbaar zullen zijn voor alle lichamen, die door verkiezing worden saamgesteld.

— De Amerikaansche bladen melden, dat Amerika over enkele jaren metalen luchtschepen zal hebben, die drie weken aaneen in de lucht kunnen blijven en 60,000 mijl in één reis kunnen afleggen. Zij zullen 700 ton lading kunnen meevoeren. De Amerikanen zijn blijkbaar de „humbug" nog niet verleerd. Straks denken zij met zoo'n machientje een paar keer rondom onzen aardbol heen te vliegen.

— In de „Notre Dame" te Parijs is een plechtige lijkdienst gehouden voor de 100 priesters van het Parijsche diocees, die gedurende den oorlog gesneuveld zijn. Er waren 500 priesters aanwezig, die het oorlogskruis of het legioen van eer droegen.

— Wat moet dat een schrijnende aanblik geweest zijn ... 500 priesters gedecoreerd om geweldaddige moordenarijen bedreven met machinegeweren of handgranaten, uit loopgraven of vliegmachines. O, moge althans de gruwel, dat de priester onttrokken wordt aan zijn zegenrijken arbeid van zielenzorg, na dezen oorlog nooit meer voorkomen.!

— Reims zal door de stad Chicago worden herbouwd. Het gemeentebestuur der Amerikaansche stad heeft officieel daartoe het aanbod gedaan.

— De Duitsche verliezen bij de wandeling naar Parijs blijken thans ruim twee millioen dooden en vier millioen gewonden d. w. z. blijvend verminkten te bedragen.

— Zondag 18 Mei ontsnapte Windsor Morgan, het kind dat in de Vereenigde Staten het best bewaakt wordt en die erfgenaam was van 100 millioen dollar, aan de aandacht van hen die toezicht op hem moesten houden. Het kind liep de straat op, werd door een auto overreden en gedood.

De Amerikanen op de vredesconferentie.

De Amerikanen zijn ernstig ontevreden over het verloop en het resultaat van de 6 maanden vredesarbeid der Geallieerden. Zoo goed als alle leden van de Amerikaansche delegatie te Parijs, waren, volgens den Parijschen corr. van de *Daily Herald*, verontwaardigd en teleurgesteld over het vredesverdrag. Geen half dozijn onder hen keurden het verdrag goed. „Zelfs werd mij" — aldus de correspondent — „meegedeeld, dat de Bulittt, het hoofd van den inlichtingsdienst ontslag heeft genomen; ook Young, de voornaamste economische expert der commissie, is afgetreden, evenals Bowman, de voornaamste deskundige op het gebied van territoriale quaesties. Nog zes andere hooggeplaatste leden der Amerikaansche delegatie hebben hun ontslag aangeboden. Zij voelen, en dat is de algemeene opvatting der delegatie, dat zij zijn om den tuin geleid, en zij nemen de manier, waarop het verdrag is in elkaargezet, erg kwalijk, evenals de geheime en autocratische methodes van de Groote Vier, hun weigering om naar kritiek te luisteren en de minachtende wijze, waarop zij den wil negeeren van de betrokken volken. Zelfs bij nog hooger geplaatsten, ja het hoofd zelf (right at very top) der delegatie bestaat dezelfde diepe ontstemming. Het kan zijn, dat alle mogelijke pressie zal worden aangewend om te beletten, dat zij dat doen. Maar desniettemin zijn zij bitter teleurgesteld."

Ook de *Daily News* verneemt uit Parijs dat negen van de Amerikaansche delegatie hun ontslag hebben gevraagd en dat dit aan drie hunner verleend is.

De Amerikaansche gedelegeerde bij de vredesconferentie, Bullitt, heeft in het volgende merkwaardige schrijven zijn ontslag als zoodanig aan president Wilson medegedeeld.

Geachte president.

Ik heb heden mijn ontslag als lid der Amerikaansche vredesdelegatie aan het staatsdepartement overhandigd.

Ik ben een der millioenen, die onvoorwaardelijk in uw leiding vertrouwen stelden en meenden, dat u niets minder dan een duurzamen vrede wildet bereiken en wel op den grondslag eener onbaatzuchtige rechtvaardigheid.

Maar de regeering heeft nu besloten tegen de lijdende bevolkingen nieuwe onderdrukkingen en nieuwe aanvallen te moeten richten, zoodoende een nieuw tijdperk van oorlog openend.

Ik heb de overtuiging niet opgedaan, dat de huidige regeering voor het doel: een nieuwe wereldorde te scheppen, werkelijk iets gepresteerd heeft.

Het door Rusland gegeven bewijs van goeden wil is onbegrepen verloren gegaan.

De onrechtvaardige besluiten betreffende Shantoeng, Tirol, Hongarije, Oost-Pruisen, Dantzig, het Saarbekken en het prijsgeven van belangrijke vrijheden zullen zeker tot nieuwe conflicten voeren.

Volgens mijn vaste overtuiging is het volkerenbond-ontwerp, dat tot stand gebracht is, veel te zwak en te machteloos, om toekomstige oorlogen te voorkomen. De Vereenigde Staten zullen als lid van den volkerenbond, en door de nauwe betrekkingen met Frankrijk, bij dat conflict betrokken worden.

Daarom is het de plicht der regeering der Vereenigde Staten, voor het welzijn van het Amerikaansche volk en der menschheid, de onderteekening en de ratificatie van het onrechtvaardige verdrag door niet toe te treden tot den volkerenbond en niet samen te gaan met Frankrijk, te weigeren.

Het is maar al te bekend, dat gij u zelf tegen de meeste der onrechtvaardige voorwaarden verzet hebt en dat ge niet, dan onder sterken druk hebt toegegeven.

Toch wil het mij toeschijnen, dat ge, indien ge den strijd, in stee van achter gesloten deuren, openlijk gevoerd had, de openbare meening aan uw zijde zoudt hebben gehad. Dan waart ge in staat geweest een nieuwe wereldorde op den breeden grondslag van de beginselen van het recht, waarover ge steeds te spreken pleegt, te vestigen. Thans hebt ge inderdaad [illegible] dier beginselen meegewerkt.

En het is te betreuren, dat ge zoo weinig vertrouwen hebt gehad in de millioenen, die, in alle landen der wereld, dachten als ik.

Met de meeste hoogachting.

(w. g.) BULLIT.

De Rijn-quaestie.

De Nederlandsche regeering maakt zich gereed een sterk protest in te dienen tegen de nieuwe [illegible] de rivier de Rijn, welke waarschijnlijk de Hollandsche rechten ernstig zullen inkorten.

Het verdrag bepaalt dat de Rijn beheerd zal worden door een centrale commissie, bestaande uit vier Fransche, vier Duitsche, twee Engelsche, twee Belgische, twee Italiaansche, twee Hollandsche en twee Zwitsersche afgezanten. Het geeft Frankrijk recht om in Elzas-Lotharingen water uit den Rijn af te voeren voor de Fransche kanalen, terwijl Duitschland hetzelfde recht voor kanalen aan de andere zijde der rivier geweigerd wordt.

Men vreest dat deze regeling zal uitloopen op een volmaakte ruïneering van Rotterdam, Holland's meest belangrijke havenplaats, aangezien het water dat Rotterdam's haven bevaarbaar maakt, ontnomen zal worden. Want de groote oceaanbooten zouden de haven van Rotterdam niet meer kunnen bereiken: Negentig percent van de Rotterdamsche handel, zoo beweert men, is handel van de rivier de Rijn.

De Engelsche handelsvloot.

In het Lagerhuis verklaarde Wesley Wilson, dat van de voor de scheepvaart bestelde 595 schepen, met 3,800,000 ton, 57 zijn verkocht aan vreemde reeders. In begin 1919 had Engeland 15¾ millioen ton van de 30¾ millioen ton wereldscheepsruimte. Die cijfers waren voor den oorlog 18¾ millioen en 40 millioen.

De Vereenigde Staten hebben hun koopvaardijvloot van 1,700,000 ton voor den oorlog opgevoerd tot 6,700,000 ton. In de eerste vier maanden van 1919 zijn in Engeland slechts 327,000 ton scheepsruimte gebouwd.

Duitsche landingsplaatsen door Amerika aangekocht.

De Amerikaansche regeering heeft de landingsplaatsen der Hamburg-Amerikalijn te Hoboken voor 2½ millioen dollars gekocht. Binnenkort wordt de aankoop van de landingplaatsen van den Nord-Deutsche Lloyd te Hoboken verwacht.

Op de landingplaatsen was sedert het begin van den oorlog beslag gelegd, als zijnde buitenlandsch bezit.

De aankoop der Ver. Staten is weer nationale doeleinden. Thans behouden de Duitschers nog slechts drie landingsplaatsen te Hoboken.

Het Pruisische onderwijs.

Volgens een bericht in de „Tägliche Rundschau" wordt in Pruisen het ambt van hoofd der volksschool als blijvend afgeschaft. De onderwijzers van iedere school zullen, volgens een op handen zijnde regeling, uit hun midden twee candidaten en uit de leeraren van een andere school nog een derden candidaat kiezen. De schoolcommissie benoemt dan uit dit voorgestelde drietal het hoofd van de school. Deze bekleedt zijn post zonder er extra voor betaald te worden. Hij krijgt ook geen ambtelijke woning meer. Alleen betaalt hij iets minder belasting. Hij wordt voor den tijd van een tot drie jaar gekozen. De oude hoofden van scholen moeten aftreden, en worden in het gewone onderwijzerscorps opgenomen, maar blijven in het genot van het salaris, dat hun bij hun benoeming is toegezegd. Door deze nieuwe regeling vervalt ook het examen voor het hoofd eener volkschool.

Dure kleeding.

Er wordt in Engeland, evenals hier te lande, geklaagd over den prijs van wollen stoffen.

Men vraagt, waarom het noodig is, dat men thans nu de wollen stoffen niet meer noodig zijn voor de legers van de geallieerden, f 80 à f 100 voor een pak betaalt, dat vóór den oorlog f 25 à 35 kostte. De wol, zoo merkt de „Times" op, wordt voor een sh. 9 stuivers per Engelsch pond van den boer gekocht, komt na de verwerking tot draden op 4 sh. een pond te staan, maar wordt in de winkels verkocht tegen 11 sh. per pond, zoodat er een winst van 7 sh. per pond overblijft.

Men is de balansen van Yorkshiresche wolspinners er op na gaan zien. Een firma, die in het jaar voor den oorlog 1621 pd. st. verdiende, maakte in de vier oorlogsjaren, na aftrek van de oorlogswinstbelasting, opcenten en inkomstenbelasting, winsten van gemiddeld 32.000 pd. st. per jaar. Een andere firma, die vóór den oorlog 25.000 pd. st. in het jaar verdiende, maakte in de oorlogjaren een winst van 27.500 pd. st. na aftrek van de oorlogswinstbelasting enz.

Het is dus duidelijk, dat de oorlogswinstbelasting eenvoudig op de verbruikers wordt afgewenteld.

Een crediet voor Frankrijk.

Bij den Raad van State in Holland is thans een wetsontwerp aanhangig tot het verleenen van een crediet uit [illegible]

Dit ontwerp is een gevolg van de werkzaamheid der commissie, welke eenigen tijd geleden in opdracht van de Nederlandsche regeering, onder voorzitterschap van den heer Joost van Vollenhoven, naar Frankrijk is gegaan, ten einde met de Fransche autoriteiten overleg te plegen omtrent de wijze, waarop Nederland aan den wederopbouw der in den oorlog verwoeste streken zou kunnen helpen.

De wenschelijkheid trad toen in het licht, dat door Nederland voor de financieering van voor bovenbedoeld doel geschikte leveranties voor zoo ver die goederen betreffen met een langen gebruiksduur een crediet van 25 millioen voor een tijdvak van vijf jaren aan Frankrijk werd verleend. Ten einde hierin te voorzien, besloot de regeering het vorenbedoelde wetsontwerp aanhangig te maken.

De mijnen in de Noord-Zee.

Engelsche bladen melden, dat thans 430 Engelsche mijnenvegers bezig zijn de Noordzee van Engelsche mijnen te zuiveren. Als het weer dezen zomer goed blijft hoopt men eind November met dit werk gereed te zijn. Gedurende den oorlog werden alleen in de Noordzee bijna 100,000 mijnen gelegd.

De Schelde.

Het Haagsche Correspondentiebureau wijst er op, dat het bericht in de „World", als zou de Schelde in zulk een staat verkeeren, dat president Wilson zijn plan, met de „George Washington" van Antwerpen naar de Vereenigde Staten te vertrekken, heeft moeten opgeven, geheel bezijden de waarheid is, hetgeen blijkt uit het feit, dat twee dagen na aankomst van de „George Washington" te Brest (13 Maart), het Noorsche stoomschip „Talabot" van geheel denzelfden diepgang, bij nacht door het Oostgat naar binnen werd gebracht en via de Schelde naar Antwerpen stoomde.

De Nederlandsche marine-autoriteiten hebben de aandacht van den Amerikaanschen marine-attaché op dit onjuiste bericht gevestigd.

Jaarbeurs te Lyon.

De Kamer van Koophandel en Nijverheid maakt hierbij bekend, dat de Gouverneur van Curaçao een telegram heeft ontvangen van Z. E. den Minister van Koloniën, verzoekende voor deelneming Departement van Koloniën aan de Jaarbeurs van Lyon en voor inrichting monsterverz[illegible] in het buitenland, hoeveelheden monsters uitvoera[illegible] typemonsters, alsmede photo's in vijfvoud betreffen[illegible] wezen en samenleving.

De Commissie, belast met de regeling der bezendingen, waarvan de eerste medio Augustus a.s. zal worden verscheept, bestaat uit:

J. L. Penha, Voorzitter van de Kamer v. Koophandel en Nijv.
P. J. van Breemen, Gouvernements-landbouwkundige.
[illegible] Directeur van Openbare Werken.
H. J. C. Henriquez, Leider van de Vlechtindustrie.
J. P. G. Ecker, Lid van de Kamer van Koophandel en Nijverheid.
C. S. Gorsira J. P. Ez., Secretaris van de Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Allen, die belang hebben monsters van hunne uitvoerartikelen te sturen naar de jaarbeurs of voor de inrichting monsterverzamelingen, worden verzocht zich te wenden tot een der leden van bovenbedoelde commissie.

De Secretaris van de Kamer van Koophandel en Nijverheid,

Curaçao, 5 Juli 1919. C. S. Gorsira J. P. Ez.